

Sumeček černý ohrožuje vodní ekosystémy v Česku, vědecké týmy zlepšují odlovné techniky

8.4.2025 - | Mendelova univerzita v Brně

„V oblasti jako jsou rybníky v okolí Telče způsobuje sumeček černý výrazné hospodářské škody, přičemž odhady ztrát dosahují více než 20 tisíc korun na hektar. V případě rybářských revírů se dokáže namnožit takovým způsobem, že daný revír přestane mít význam,“ popsal Pavel Jurajda Ústav zoologie, rybářství, hydrobiologie a včelařství AF MENDELU a Ústavu biologie obratlovců AV ČR. „Jen pro představu, za čtyři dny se z rekreačního rybníku o rozloze 0,7 hektaru, což je plocha jednoho fotbalového hřiště, odlovilo 750 kg sumečka, odpovídající přibližně biomase 1 t/ha, což je často více než biomasa kaprů v chovných rybnících,“ nastínil.

Do České republiky byl sumeček černý zavlečen až v roce 2003 s násadou kapra z Chorvatska a vyskytuje se na několika poměrně izolovaných místech. I tak může napáchat velké škody a je nutné jakýkoli jeho výskyt monitorovat. Populace sumečka nejenže konkurují původním druhům ryb, ale také se živí jejich jikrami a plůdkem, což vede k významnému úbytku těchto původních populací.

Populaci sumečka černého v odstavených ramenech Labe sledují vědci z ÚBO od roku 2018. Spolupráce s místními rybářskými organizacemi a dalšími institucemi přinesla cenné poznatky o metodách regulace. *„Studenti AF MENDELU se podíleli na řešení redukce sumečků v rámci povinných praxí. Stejně tak se budou letos na praxi podílet na redukci sumečka v Kroměříži, Mělníku či Telči,“* přiblížil vědec. Pilotní studie z loňského roku, na které se podíleli i studující z MENDELU, prokázala efektivitu různých odlovných technik, například odlov pod výpustí při výlovech do speciální sítě, odlov do vrší, odlov plůdku do vrhací sítě či upraveným podběrákem. Nejúčinnější metodou se zatím jeví odlov do vrší, kdy odborní pracovníci odlovili z pěti rybníků v okolí Telče 2,2 tuny dospělých sumečků černých, což odpovídá 57 tis. kusů.

„Před pěti lety jsme znali jen dvě místa výskytu sumečka černého. Dnes máme zmapovány lokality jeho výskytu v Mělníku, Telči, Kroměříži, Prostějově a Pasohlávkách a v důkladném monitoringu stále pokračujeme. Rekreační rybáři, ale i nerybáři by se měli řídit platnou legislativou a v žádném případě by neměli sumečky a ani jiné invazní druhy ryb vypouštět a rozšiřovat do dalších vod,“ upozornil Jurajda.

Aby byla regulace sumečka černého úspěšná, vyžaduje větší čas a úsilí. Proto se odborníci snaží pokračovat v redukci již známých populací tohoto invazního druhu. Současně monitorují další oblasti, aby včas zjistili případný výskyt nových jedinců. Sumečka černého si veřejnost může splést s podobným sumečkem americkým.

„Naším cílem je pokračovat v redukci populací, zejména v oblastech s jejich vysokou hustotou, a zmírnit riziko neuváženého vypouštění tohoto druhu do přírody. Ve spolupráci s městem Telč, místními rybářskými podniky, KÚ Vysočina a Moravským rybářským svazem plánujeme regionální projekt zaměřený na pokračování regulace sumečka černého, abychom ochránili biodiverzitu našich vod,“ dodal Jurajda.

Sumeček černý (*Ameiurus melas*) pochází se Severní Ameriky. Do Evropy přišel v 19. století a rychle se rozšířil. Tato ryba, známá svou žravostí a schopností rychlé reprodukce, ohrožuje původní ryby

druhy a způsobuje hospodářské ztráty v produkčních rybničních chovech. Díky špičatým ostnům v prsních a hřbetní ploutvi, které dokáže vzpřímit a zafixovat, a které mají navíc malou jedovou žlázu, nemá sumeček černý mnoho přirozených nepřátel. Z těchto důvodů dokáže ve vhodných podmínkách rychle vytvořit extrémně početné populace.

Pokud ve svém revíru objevíte sumečka černého, neváhejte nás o tom informovat. Můžete se obrátit na níže uvedený kontakt v tiskové zprávě.

Kontakt pro bližší informace: doc. Ing. Pavel Jurajda, Ph.D., +420 721 986 536,
pavel.jurajda@mendelu.cz, Ústav zoologie, rybářství, hydrobiologie a včelařství AF MENDELU a
Ústav biologie obratlovců AV ČR

Sumeček černý (Ameiurus melas) je v oblasti svého původu, v Severní Americe, významnou rybou pro rekreační rybolov i akvakulturu. V přirozeném prostředí může dorůst až do velikosti 50 cm a 3 kg. V evropských vodách ale takových rozměrů nedosahuje a pro rybáře se stává stále častěji předmětem obav. Sumeček černý byl do Evropy zavlečen koncem 19. století, kdy se společně s dalšími druhy severoamerických sumečků rozšířil po západní a jižní Evropě. Jeho úspěšná adaptace na místní prostředí s sebou přináší značné ekologické a ekonomické důsledky.

Sumeček černý se vyznačuje invazním chováním – je potravně nenáročný, všežravý a jeho úspěšná reprodukce je zajištěna péčí rodičovského páru o potomstvo.

<https://mendelu.cz/sumecek-cerny-ohrozuje-vodni-ekosystemy-v-cesku-vedecke-tymy-zlepsuji-odlovne-techniky>